

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDI-1-411/39/558/02/KMB

Warszawa, 2002-09-23

Decyzja Nr DDI -80/ 2002

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 122, poz. 1319, ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów *wyraża zgodę* na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez spółkę Linde Gaz Polska sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, bezpośredniej kontroli nad spółką Hydrogas Polska sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, w następstwie nabycia 100 % udziałów w tej spółce.

UZASADNIENIE

W dniu 7 sierpnia 2002 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu przez Linde Gaz Polska sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, zwanej dalej „Linde Gaz Polska”, bezpośredniej kontroli nad Hydrogas Polska sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, zwaną dalej jako „Hydrogas Polska”, w następstwie nabycia 100 % udziałów.

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia koncentracji, bowiem łączny obrót ww. przedsiębiorców w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekraczał 50 mln euro, tj. wartość określoną w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 122, poz. 1319, ze zm.), zwanej dalej ustawą antymonopolową,

- przejęcie kontroli nad innym przedsiębiorcą, jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 ww. ustawy,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, powodująca odstąpienie od obowiązku zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej Prezesem Urzędu, wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 21 sierpnia 2002 r.

Przedmiotowe zgłoszenie zostało wystosowane do Urzędu w dniu 6 sierpnia 2002 r. Z uwagi na fakt, iż umowa zawarta przez Linde Gaz Polska i Hydro Gas & Chemicals AS z siedzibą w Oslo (Norwegia) 19 lipca br., ma charakter przedwstępnej umowy sprzedaży udziałów, tym samym należy przyjąć, iż został spełniony, określony w art. 94 ust. 4 ww. ustawy, 7-dniowy termin na zgłoszenie zamiaru koncentracji.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Opis i przyczyny transakcji

Zamierzona koncentracja polega na nabyciu przez Linde Gaz Polska od Hydro Gas & Chemicals AS, spółki akcyjnej prawa norweskiego, 100% udziałów w Hydrogas Polska, prowadzącym do przejęcia bezpośredniej kontroli nad tym przedsiębiorcą. W wyniku transakcji Linde Gaz Polska uzyska prawo do wykonywania wszystkich praw głosu na Zgromadzeniu Wspólników Hydrogas Polska.

W wyniku transakcji Linde Gaz Polska umocni pozycję na rynku poprzez uzupełnienie sieci sprzedaży oraz bazy klientów, a także uzyska nowe źródło zaopatrzenia w ciekły dwutlenek węgla, na podstawie długoterminowej umowy dostaw ciekłego dwutlenku węgla z zagranicznych zakładów produkcyjnych Hydro Gas & Chemicals AS (dotychczasowego dostawcy dla Hydrogas Polska), która wejdzie w życie w dniu nabycia udziałów. Ponadto koncentracja przyczyni się do obniżenia kosztów działalności przedsiębiorcy.

Z punktu widzenia Hydro Gas & Chemicals AS, jedyne go wspólnika Hydrogas Polska, sprzedaż udziałów przedsiębiorcy wiąże się prawdopodobnie z niezadowolającymi wynikami finansowymi Hydrogas Polska. Hydro Gas & Chemicals podjął decyzję o wycofaniu się z polskiego rynku dystrybucji ciekłego dwutlenku węgla, uznając, że jego pozycja na tym rynku jest zbyt słaba, aby zapewnić przyszłe zyski.

Uczestnicy koncentracji

Linde Gaz Polska sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie – bezpośredni nabywca udziałów w spółce Hydrogas – prowadzi działalność w zakresie produkcji i dystrybucji gazów przemysłowych (PKD 24.11, PKD 51 70), w tym działa na rynkach sprzedaży ciekłego i sprężonego dwutlenku węgla w butlach. Obrót spółki Linde Gaz Polska wyniósł w roku 2001 -

Spółka należy do grupy kapitałowej Linde AG, spółki akcyjnej prawa niemieckiego z siedzibą w Wiesbaden (RFN). Linde AG dysponuje /praw głosu na zgromadzeniu wspólników Linde Gaz Polska. Obrót grupy wyniósł w roku

W skład grupy wchodzi ponadto 56 spółek zależnych działających na większości geograficznych rynków świata, w tym 5 przedsiębiorców zależnych na terenie Polski. Poza produkcją i dystrybucją gazów technicznych, spółki wchodzące w skład grupy działają również na rynkach inżynierii, urządzeń chłodniczych oraz urządzeń do transportu materiałów (wózki widłowe).

Linde Gaz Polska posiada bezpośrednio udziałów w spółce EUROGAZ GDYNIA sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, która zajmuje się produkcją i dystrybucją gazów technicznych oraz dysponuje udziałów w spółce Gaz – Rem sp. z o.o., prowadzącą działalność na tym samym rynku.

Hydrogas Polska sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku - pasywny uczestnik niniejszej koncentracji – prowadzi działalność w zakresie importu i sprzedaży hurtowej płynnego dwutlenku węgla (PKD 51 70). Obrót spółki osiągnięty w roku 2001 na terytorium Polski wyniósł Euro.

w Kędzierzynie, Praxair w zakładzie w Janikowie. Pewne ilości produktu są także importowane z zagranicy.

Spośród producentów produktu tylko spółki [] działają również jako jego dystrybutorzy. Spółki uczestniczące w koncentracji nie są producentami dwutlenku węgla.

W obrocie dwutlenkiem węgla występują następujące szczeble:

1. Producenci sprzedają dwutlenek węgla w postaci ciekłej (tylko wyjątkowo i w nieznacznych ilościach w stanie sprężonym w butlach). Ich odbiorcami są głównie dystrybutorzy krajowi, a niekiedy tylko lokalni dystrybutorzy lub ostateczni odbiorcy. Niektórzy producenci są także dystrybutorami krajowymi. Sprzedaż ciekłego dwutlenku węgla odbywa się wyłącznie w cysternach.
2. Dystrybutorzy krajowi (w tym Linde Gaz Polska i Hydrogas Polska), kupują dwutlenek węgla w stanie ciekłym od producentów [] i sprzedają go ostatecznym lub lokalnym dystrybutorom, w stanie ciekłym lub po napełnieniu w postaci sprężonej w butlach. Linde Gaz Polska sprzedaje ostatecznym odbiorcom zarówno ciekły dwutlenek węgla, jak i w postaci sprężonej w butlach. Hydrogas Polska sprzedaje dwutlenek węgla wyłącznie w postaci ciekłej.
3. Lokalni dystrybutorzy kupują ciekły dwutlenek węgla od producentów lub krajowych dystrybutorów i po napełnieniu w stanie sprężonym w butle sprzedają ostatecznym odbiorcom. Ilość lokalnych dystrybutorów jest bardzo znaczna. Lokalni dystrybutorzy w nieznacznych ilościach sprzedają także ciekły dwutlenek węgla.

Biorąc pod uwagę opisany wyżej proces, a także względy ekonomiczne i techniczne, należy stwierdzić, iż z punktu widzenia konkurencji panującej na rynku właściwym, uzasadnione jest odrębne traktowanie rynków dwutlenku węgla w postaci ciekłej i sprężonej, gdyż:

- cena ciekłego dwutlenku węgla wynosi około 0,35 PLN za kg i jest znacznie niższa niż cena dwutlenku węgla sprężonego w butlach (około 1,50 PLN za kg),

- wykorzystywanie ciekłego dwutlenku węgla wymaga odbioru większych ilości (gdyż dwutlenek węgla w stanie ciekłym dostarczany jest przez cysterny) oraz dysponowania dodatkowym wyposażeniem w postaci zbiorników kriogenicznych.

Podział rynku dwutlenku węgla na powyższe rynki produktowe uzasadniają również różne grupy odbiorców produktu. Sprzedaż dwutlenku węgla w postaci ciekłej odbywa się do kontrahentów o większym zapotrzebowaniu na ten produkt, co wiąże się z jego zastosowaniem. Typowymi odbiorcami dwutlenku węgla w postaci ciekłej są :

- producenci napojów gazowanych
- zakłady mrozące/chłodzące produkty spożywcze
- zakłady utylizacji ścieków

Dystrybutorzy ciekłego dwutlenku węgla niekiedy świadczą dodatkowe usługi dla odbiorców w postaci wynajmu zbiorników kriogenicznych do magazynowania ciekłego dwutlenku węgla.

Z kolei odbiorcami dwutlenku węgla w postaci sprężonej w butlach są przede wszystkim lokale gastronomiczne (sprzedaż piwa) oraz przedsiębiorcy prowadzący prace spawalnicze (z tym, że przedsiębiorstwa prowadzące takie prace w dużym wymiarze na terenie swoich zakładów, np. stocznie kupują dwutlenek węgla w stanie ciekłym, który następnie rozprowadzają w swoich zakładach poprzez system rurociągów). Odbiorcy ci, zarówno ze względów technicznych, jak i ekonomicznych nie mogliby przestawić się na odbiór ciekłego dwutlenku węgla i odwrotnie.

Wszystkie te elementy wskazują, iż dwutlenku węgla w stanie ciekłym, sprzedawanego w cysternach i za pomocą rurociągu, nie można traktować jako substytutu produktu sprężonego w butli. Rynki te należy traktować jako rynki powiązane, stanowiące kolejne szczeble obrotu.

Za powyżej wskazanym określeniem rynku pod względem **geograficznym** przemawiają następujące argumenty:

Określając obszar geograficzny rynku właściwego należy stwierdzić, iż rynek dystrybucji ciekłego dwutlenku węgla ma charakter krajowy z następujących względów:

1. W rynku tym nie uczestniczą przedsiębiorcy zagraniczni, zaś przedsiębiorcy krajowi nie dystrybuują ciekłego dwutlenku węgla na rynki zagraniczne. Specyfika produktu wymaga bowiem dysponowania siecią dystrybucji, zapewniającą elastyczność dostaw, co wynika ze strategii minimalizowania kosztów transportu poprzez korzystanie ze źródeł zaopatrzenia na terenie całego kraju. Dostawy ciekłego dwutlenku węgla z importu mają niewielkie znaczenie, a jedynym opłacalnym kierunkiem importu jest droga morska, przy założeniu posiadania przez przedsiębiorcę portowych urządzeń przeładunkowych (urządzeniami takimi dysponuje spółka przejmowana tj. Hydrogas – realizująca około [] importu dwutlenku węgla do Polski).
2. Źródła zaopatrzenia w ciekły dwutlenek węgla umiejscowione są na terenie całego kraju i są ogólnie dostępne, dzięki czemu zminimalizowane są koszty transportu. Wedle wiedzy zgłaszającego, żaden z producentów ciekłego dwutlenku węgla nie jest związany umowami przewidującymi wyłączność dostaw na rzecz jednego tylko dystrybutora.
3. Rynek dystrybucji ciekłego dwutlenku węgla ma charakter ogólnokrajowy, a nie regionalny. Wszyscy główni konkurenci posiadają ogólnokrajowe sieci dystrybucyjne i konkurują pomiędzy sobą na obszarze całego kraju. Dzięki temu produkt w postaci ciekłego dwutlenku oferowany jest odbiorcom na terenie całego kraju po zbliżonych cenach.

Struktura rynku

Według szacunków zgłaszającego, wielkość rynku właściwego w Polsce w roku 2001 należy określić na około []. Wielkość ta wynika z rocznej sprzedaży około [] ton ciekłego dwutlenku węgla, po średniej cenie za kilogram, która wynosi około [] groszy.

W roku 2001 Linde Gaz Polska sprzedał około [] ton dwutlenku węgla w stanie ciekłym o wartości [] PLN – odpowiada to [] udziałowi w rynku roku 2001, natomiast Hydrogas Polska sprzedał około [] ton dwutlenku węgla w stanie ciekłym o wartości [] PLN, co odpowiada [] udziałowi w rynku.

Obliczenia te nie zawierają danych o sprzedaży przez Hydrogas Polska ciekłego dwutlenku węgla spółce Linde Gaz która jest jednym z jej głównych odbiorców tego produktu (transakcje te dotyczą około 4.200 ton ciekłego dwutlenku węgla o wartości [] PLN, co stanowi [] obrotu Hydrogas Polska). W wyniku koncentracji Linde Gaz przejmie zatem pozostałych odbiorców ciekłego dwutlenku węgla Hydrogas Polska, stanowiących około [] rynku. W związku z tym, że Linde Gaz jest dystrybutorem, a nie ostatecznym odbiorcą, ilość ta została uwzględniona przy określaniu udziału w rynku spółki Linde Gaz. Przy uwzględnieniu tych transakcji udział Linde Gaz Polska wyniesie około []

W wyniku koncentracji Linde Gaz Polska uzyska zatem około [] udział w rynku.

Na rynku występuje wielu dystrybutorów konkurujących pomiędzy sobą. Wśród nich są BOC, Messer Griessheim, Praxair (właściciel instalacji do wytwarzania ciekłego dwutlenku węgla w Janikowie) oraz Carbowil (ten ostatni przedsiębiorca jest właścicielem instalacji do wytwarzania ciekłego dwutlenku węgla na terenie zakładu Anwil we Włocławku). Oprócz opisanych wyżej głównych konkurentów, występuje kilku mniejszych krajowych dystrybutorów ciekłego dwutlenku węgla. Największymi konkurentami spółek uczestniczących w koncentracji na rynku dystrybucji ciekłego dwutlenku węgla są :

1. Praxair Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - udział w rynku około []
2. Messer Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie - udział w rynku około []
3. Carbowil Sp. z o.o. z siedzibą we Włocławku - udział w rynku około []

Rynek w Polsce znajduje się w fazie pełnego ukształtowania. Wedle szacunku zgłaszającego tempo wzrostu wynosi [] rocznie (z zakłóceniami wynikającymi z cyklu ogólnej koniunktury gospodarczej). Rynek charakteryzuje się względnie stabilną sytuacją konkurencyjną, nie obserwuje się znaczących zmian w udziałach poszczególnych konkurentów w rynku.

Stopień wykorzystania istniejących urządzeń do produkcji ciekłego dwutlenku węgla z gazu resztkowego należy określić na []. Ze względu na ograniczoną liczbę i zapotrzebowanie odbiorców (zależne głównie od ogólnej koniunktury gospodarczej), a także wysoki stopień konkurencyjności, wzrost cen na rynku jest mało prawdopodobny.

Rynek właściwy w sprawie charakteryzuje się dużym rozproszeniem odbiorców. Reguła ta nie ma jednak odniesienia do Hydrogas Polska, której wartość dostaw dla Linde Gaz Polska osiągnęła [] wartości sprzedaży, zaś sprzedaż do 3 największych odbiorców wyniosła około [] ilości sprzedaży produktu.

Należy dodać, iż spółka Linde Gaz Polska na innych rynkach produktowych gazów technicznych, w tym na rynku dwutlenku węgla sprężonego w butlach, posiada średni [] udziału.

Z uwagi na brak barier prawnych, poza obowiązkiem uzyskania odpowiednich certyfikatów technicznych, możliwe jest rozpoczęcie działalności przez każdego przedsiębiorcę, po poczynieniu nakładów sprowadzających się do zorganizowania sieci sprzedaży oraz zakupu cystern i zbiorników kriogenicznych.

Import produktu dokonywany jest głównie przez spółkę uczestniczącą w koncentracji tj. Hydrogas Polska Sp. z o.o. Z importu pochodzi około [] ciekłego dwutlenku węgla sprzedawanego przez Hydrogas Polska Sp. z o.o., głównie od innych spółek z grupy Norsk Hydro w Europie. Udział Hydrogas Polska w całym imporcie do Polski wynosi około [] co jest spowodowane względami ekonomicznymi, bowiem jego opłacalność zależy przede wszystkim od dysponowania portowymi urządzeniami przeładunkowymi.

*Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń organ
antymonopolowy zważył, co następuje*

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- a) nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca,
- b) konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Ad a) Definicja pozycji dominującej określona jest w art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. Zgodnie z tą definicją, dominująca pozycja rynkowa przedsiębiorcy to pozycja, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym, poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Ustawa wprowadza domniemanie, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Jak wykazało niniejsze postępowanie, rynkowy udział spółki Linde Gaz Polska, osiągnięty w wyniku przedmiotowej koncentracji, uzyska poziom Wielkość ta oraz struktura rynku, który charakteryzuje się dużą konkurencyjnością, wskazują, w opinii Prezesa Urzędu, że spółka nie uzyska w ten sposób pozycji dominującej na rynku.

Ad b) Drugą z przesłanek, którą należy wykazać wyrażając zgodę na dokonanie koncentracji, jest brak istotnego ograniczenia konkurencji. Planowana koncentracja, nie powodując osiągnięcia przez Linde Gaz Polska pozycji dominującej na krajowym rynku ciekłego dwutlenku węgla, nie przyczyni się również do istotnego ograniczenia konkurencji na tym rynku. Jak wykazano powyżej, Linde Gaz Polska spotyka się na rynku właściwym z silną konkurencją. Rynek ciekłego dwutlenku węgla nie jest rynkiem rozproszonym, konkurenci Linde Gaz Polska dysponują siłą rynkową pozwalającą na nawiązanie skutecznej konkurencji, wobec czego osiągnięcie przez

Linde Gaz Polska udziału rynkowego na poziomie ca [] nie powinno spowodować negatywnych skutków dla konkurencji.

Posiadanie zaś dużych udziałów na rynkach innych gazów technicznych, nie powoduje zagrożenia konkurencji na rynku właściwym. W związku z tym, transakcja nie spowoduje żadnych ujemnych skutków w zakresie poziomu konkurencji i interesów konsumentów.

W rezultacie należy stwierdzić, iż koncentracja nie spowoduje zauważalnych zmian strukturalnych na polskim rynku i nie doprowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji, co wiązałoby się z ujemnymi skutkami dla konkurentów i odbiorców ciekłego dwutlenku węgla. Jednocześnie dokonana transakcja umożliwi dotychczasowym odbiorcom Hydrogas Polska Sp. z o.o. lepszy dostęp do nowoczesnych, proekologicznych technologii wykorzystania dwutlenku węgla, posiadanych przez Linde oraz do szerszej palety innych gazów technicznych oraz technologii oferowanych przez Linde. Podkreślić należy także fakt, iż około [] sprzedaży spółki przejmowanej odbywało się do Linde Gaz Polska.

Reasumując należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy antymonopolowej. Postępowanie w sprawie wykazało, iż przejęcie kontroli nad Hydrogas Polska przez Linde Gaz Polska nie przyczyni się do powstania, a tym bardziej do umocnienia pozycji dominującej na rynku właściwym, a zatem nie spowoduje również istotnego ograniczenia konkurencji na tym rynku. W związku z tym, wyrażenie zgody na dokonanie koncentracji jest uzasadnione.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu antymonopolowego za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów*

D Y R E K T O R
Departament Przemysłu i Infrastruktury

Andrzej Graduszyński

Otrzymuje:

Linde Gaz Polska sp. z o.o.

za pośrednictwem pełnomocnika:

Pana Tomasza Gizberta – Studnickiego

Kancelaria „T.Studnicki, K.Pleszka, Z. Cwiakalski, J.Górski” sp. k.

ul. Kraszewskiego 14

30-110 Kraków